

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
resursskolor vid Mikaelgårdens skola belägen i
Södertälje kommun med Föreningen Mikaelgårdens
läkepedagogiska institut som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet vid resursskolor vid Mikaelgårdens skola. Granskningen genomfördes under höstterminen år 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 18 november 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Mikaelgårdens skola senast den 18 maj 2026 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Föreningen Mikaelgårdens läkepedagogiska institut har inkommit med en sådan redovisning den 18 maj 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Målfokuserad och stimulerande undervisning

- Lärarna behöver ge eleverna ytterligare möjligheter att öva sig på att reflektera och diskutera tillsammans i undervisningen.

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Undervisning som möter elevernas stödbehov

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer aktivt och individanpassat stöd så att de kan komma i gång och bibehålla fokus på arbetsuppgifterna.

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Undervisning som präglas av tilltro till elevernas förmågor och som stärker deras motivation och engagemang

- Lärarna behöver utveckla metoder för att kontinuerligt involvera eleverna i undervisningens utformning.

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Målfokuserad och stimulerande undervisning

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ytterligare möjligheter att öva sig på att reflektera och diskutera tillsammans i undervisningen.

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat att lärarna har diskuterat och kommit fram till konkreta åtgärder för att ge eleverna möjlighet att öva sig på att reflektera och diskutera tillsammans i varje elevgrupp och efter deras förmågor. Åtgärderna har prövats i undervisningen och därefter löpande utvärderats och reviderats. Lärarna har förtydligat och bearbetat samtalsreglerna tillsammans med eleverna och har även anpassat reglerna till olika ämnen. Eleverna får öva på olika sätt i olika ämnen. I exempelvis ämnet musik samtalar de om musiken utifrån aspekter såsom fakta, åsikter och känslor. Inför tillfällena för reflektion och diskussion påminner lärarna eleverna om samtalsreglerna och efter samtalen utvärderar de hur det gick att följa dem. Reflektion och diskussion planeras nu in som moment i lektionsupplägget.

Verksamhetens kvalitet har, enligt huvudmannen, utvecklats genom att elevgrupperna varje vecka utvärderar hur det har gått och föreslår hur de kan arbeta vidare, både för att utvecklas i hur de formulerar sig och hur de lyssnar till andras tankar. Lärarna märker att eleverna, utifrån samtalsreglerna, övar på att uttrycka sig och lyssna för att förstå. Åtgärderna kommer att fortgå och systematiskt utvärderas så att åtgärderna och stödstrukturerna kan anpassas och utvecklas.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Undervisning som möter elevernas stödbehov

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer aktivt och individanpassat stöd så att de kan komma i gång och bibehålla fokus på arbetsuppgifterna.

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat att lärarna vid flera tillfällen har samtalat om och tagit fram åtgärder för att förbättra stödet till eleverna. Exempelvis har de så kallade sju frågorna integrerats i varje lektion för att tydliggöra innehållet, såsom vad eleven ska göra, vem eleven

ska vara med, varför arbetet ska göras och vad som händer sedan. Tidshjälpmedel finns i varje undervisningssal och bildstöd används vid behov, och lärarna arbetar för att användningen av hjälpmedel ska vara en naturlig del av undervisningen. Åtgärderna följs upp varje vecka, både med lärare och assistenter.

Verksamhetens kvalitet har, enligt huvudmannen, utvecklats genom att all personal har blivit medveten om vikten av att eleverna får tydlig information om de uppgifter de förväntas göra och vad som händer därefter. Även lärarnas och assistenternas olika ansvar i stödarbetet har blivit tydligare. Fler åtgärder är planerade, exempelvis kompetensutveckling för lärare i användande av bildstöd. Även de planerade åtgärderna kommer att följas upp systematiskt.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Undervisning som präglas av tilltro till elevernas förmågor och som stärker deras motivation och engagemang

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla metoder för att kontinuerligt involvera eleverna i undervisningens utformning.

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat att de på skolenheten har tydliggjort vad eleverna kan påverka, exempelvis arbetsätt, arbetsordning och fördjupningsområden inom ett ämne. Lärarna har även tydliggjort för eleverna vad de inte kan påverka, exempelvis kursplanemål och centralt innehåll i läroplanen. Lärarna tar till vara elevernas synpunkter på undervisningen genom regelbundna utvärderingar vid lektionsavslutningar, efter avslutat arbetsområde samt i slutet av veckan då frågor om veckans undervisningen diskuteras mer strukturerat. De återkopplar också till eleverna vad de har varit med och påverkat så att eleverna ser att deras åsikter tas om hand. Rektorn följer upp åtgärderna kvartalsvis.

Huvudmannen har i sin redovisning inte beskrivit konkret hur verksamhetens kvalitet har utvecklats efter de genomförda åtgärderna, men anger att undervisningen blir mer begriplig för eleverna när deras inflytande blir tydligare och elevernas känsla av sammanhang ökar. Huvudmannen planerar även att genomföra fler åtgärder, bland annat kommer rektorn kvartalsvis att träffa elevrådet och diskutera inflytandet i undervisningen och hur det kan utvecklas vidare.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

På Skolinspektionens vägnar

X Camilla Adler

Camilla Adler
Beslutsfattare
Signerat av: Camilla Adler

X Kristina Svensson

Kristina Svensson
Föredragande
Signerat av: Cristina Svensson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap. 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i

behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen

får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar

tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina

olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.